

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

ISO 9001 : 2015 Certified ปีที่ 32 ฉบับที่ 9 เดือนกันยายน 2561

นายแพทย์สุภุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สนับสนุนผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางห้องปฏิบัติการ โดยส่งต่อให้ภาคเอกชนนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์สู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศไทย (อ่านต่อหน้า 3)

เรื่องในฉบับ

หน้า

- สัมไอ เปลือกผลสด ใช้รักษาโรคผิวหนังจำพวกลมพิษ 2
- คนตีศรีสารานสูง และ หน่วยงานดีเด่นระดับกรม ประจำปี 2561 2
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พัฒนาเครื่องสำอางจากมะหาด มีฤทธิ์บำรุงผิวหน้าและขาวขึ้น 3
- MOU โครงการวิจัยผลิตภัณฑ์ชีววัตถุและวัคซีนป้องกัน เชื้อไวรัสไข้สมองอักเสบเจอี 4
- เล่าความรู้ผ่านโหนดตะลุง หนูน้อยคู่ยดลาก (ผลิตภัณฑ์สุขภาพในชุมชน) 5
- รอบรู้กรมวิทย์ฯ 6-7
- แอปพลิเคชันตรวจสอบข้อมูลวัคซีน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน 8
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาชุดตรวจหาเชื้อวัณโรค รู้ผลใน 2 ชั่วโมง 9
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ 10
- ผลการเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไข้หวัดใหญ่ 11
- ลุ้นรับรางวัล คำถามประจำฉบับ 11
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เฝ้าระวังพบวัตถุออกฤทธิ์ตัวใหม่ ปนในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารควบคุมน้ำหนัก 12

เครื่องยา สมุนไพรไทย

ส้มโอ เปลือกผลสด ใช้รักษาโรคผิวหนัง

ชื่อทางวิทยาศาสตร์ *Citrus maxima* (Burm.) Osbeck
วงศ์ RUTACEAE
ชื่ออื่นๆ มะขุน มะโอ ส้มอู

ลักษณะของพืช

ส้มโอเป็นไม้ยืนต้น ขนาดเล็ก ลำต้นมีหนามแหลมขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วกิ่ง กิ่งอ่อนมักมีขน ใบเดี่ยว เรียงสลับ ใบรูปไข่ป้อม โคนใบแหลม ปลายใบมนหรือแหลมเล็กน้อย ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบยาว แผ่นอกเป็นครีบลักษณะคล้ายใบไผ่มีต่อมน้ำมันเป็นจุดใส มีกลิ่นหอม ดอกเดี่ยวหรือช่อกระจุก ออกที่ซอกใบ ดอกย่อยขนาดใหญ่ สีขาว มีกลิ่นหอม กลีบเลี้ยงขนาดเล็ก 4 กลีบ กลีบดอก 4 กลีบ แยกจากกัน มีฐานดอก เกสรเพศผู้ 4 อัน เกสรเพศเมีย รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ ยอดเกสรเป็นตุ่ม ผลกลม มีขนาดใหญ่ เปลือกหนา สีเขียว มีต่อมน้ำมันจำนวนมาก เปลือกผลด้านในสีขาว ลักษณะหยาบนุ่ม ผลชั้นในแบ่งเป็นกลีบๆ มีถุงขนาดเล็กจำนวนมากบรรจุอยู่ภายใน เมล็ดรูปไข่แบน

ประโยชน์ทางยา

เปลือกผล เป็นยาขับลม แน่นหน้าอก ไอ ปวดท้องน้อย จุกแน่นเสมหะ ขับเสมหะ ต้มน้ำอาบแก้คัน ใช้ตำพอกฝี เปลือกผลสด ใช้รักษาโรคผิวหนังจำพวกลมพิษ ผิวเปลือกปรุงยาหอม แก้ลมวิงเวียน หน้ามืดตาลาย แก้จุกเสียดแน่นเพื่อ

ลักษณะของเครื่องยา

เปลือกผล หั่นเป็นชิ้นหยาบ ทำให้แห้ง สีน้ำตาล ลักษณะผิวหยาบ ไม่เปราะ ผิวด้านหนึ่งมีลายเป็นจุดกระจายทั่วไป ผิวอีกด้านหนึ่งหยาบเป็นปุ่มนูนเล็กน้อย มีกลิ่นเปรี้ยวเล็กน้อย

ข้อมูลจาก หนังสือเครื่องยาสมุนไพรไทย สถาบันวิจัยสมุนไพร

ฉบับเดือนกันยายน 2561

จดหมายข่าวฉบับนี้ ขอแสดงความยินดีกับ นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงสาธารณสุข กองบรรณาธิการจดหมายข่าว ขอแสดงความยินดีกับท่าน ณ โอกาสนี้ด้วย

การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของ กรมวิทยาศาสตร์ฯ พัฒนาชุดตรวจหาเชื้อไวรัส ภูมิคุ้มกัน 2 ชั่วโมง และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เฝ้าระวัง พบวัตถุออกฤทธิ์ตัวใหม่ปนในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารควบคุมน้ำหนัก และเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

คนดีศรีสาธารณสุข และ หน่วยงาน ดีเด่นระดับกรม ประจำปี 2561

ตามที่ คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมกระทรวงสาธารณสุข โดย สถาบันพระบรมราชชนก แก้วกัลยาสิขาลัย ร่วมกับสมาคมศิษย์เก่าพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำหนดจัดประชุมสัมมนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ 13 ประจำปี 2561 ในประเด็น “คุณธรรมนำจิตอาสา สร้างคุณค่าพัฒนาสังคมไทย” เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุขได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมหน่วยงาน ให้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานดีเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรม เชิดชูคนดีศรีสาธารณสุข ผู้ชนะการประกวดเรื่องเล่า การกล่าวสุนทรพจน์ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและขยายผลการดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปยังเครือข่ายภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข

ซึ่ง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ได้รับการคัดเลือกเป็นหน่วยงานดีเด่น และคนดีศรีสาธารณสุขระดับกรม ประจำปี 2561 โดยได้รับประทานโล่รางวัลจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตดา มาตุ ในวันที่ 16 สิงหาคม 2561 ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. หน่วยงานดีเด่นระดับกรม ประจำปี 2561 ผู้แทนรับโล่รางวัล ได้แก่ ดร.อุรุณากร จันทรแสง นักวิทยาศาสตร์การแพทย์เชี่ยวชาญ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข
2. คนดีศรีสาธารณสุขระดับกรม ประจำปี 2561 ได้แก่ นายอดมศักดิ์ สุดมาตราช นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตรัง และนางสาวสมปอง ทรัพย์สุทธิภาสกร นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ปฏิบัติการ สถาบันชีววัตถุ โดยมี นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมรับเสด็จ และแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับโล่รางวัลในครั้งนี้ด้วย

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม.....รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาเครื่องสำอาง จากมะหาดมีฤทธิ์บำรุงผิวหน้าและขาวขึ้น

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เผยงานวิจัยต้นแบบในการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรผสมสารสกัดออกซิเรสเวอราทรอล (oxyresveratrol) จากแก่นมะหาด ผ่านการประเมินด้านประสิทธิภาพ และความปลอดภัยในอาสาสมัคร ไม่ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อผิว ช่วยลดริ้วรอย ทำให้ผิวหน้าขาวกระจ่างใสเพิ่มความยืดหยุ่นและกระชับผิว พร้อมจะถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ภาคเอกชนที่สนใจ เป็นนวัตกรรมใหม่ สมุนไพรไทยที่รับรองสรรพคุณด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์

นายแพทย์สุชุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลักดันให้มีการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วยวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากสมุนไพรไทยให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัย สามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านนวัตกรรมสมุนไพรไทยจากผลงานวิจัยไปเพิ่มศักยภาพแก่ผู้ประกอบการ โดยนำภูมิปัญญาเอกลักษณ์ไทย ส่งผลให้ผู้บริโภคสามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรไทยที่ผ่านระบบการวิจัยสมัยใหม่ตามมาตรฐานสากลได้อย่างมั่นใจ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบให้สถาบันวิจัยสมุนไพร พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติ โดยศึกษาวิธีการเตรียมสารสกัดออกซิเรสเวอราทรอล (oxyresveratrol) จากแก่นมะหาด ซึ่งมีการควบคุมสารสำคัญให้มีความบริสุทธิ์ ผ่านการควบคุมคุณภาพ และการทดสอบความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน นำมาพัฒนาสูตรตำรับเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางดูแลผิว และมีการศึกษาประสิทธิภาพ และความปลอดภัยในอาสาสมัคร

ผลการศึกษาวิจัยผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากมะหาดที่ได้พัฒนาในหลายรูปแบบ ได้แก่ เจลล้างหน้า, โลชั่นบำรุงผิว เซรั่ม, ครีมตอนเช้า, ครีมก่อนนอน และสเปรย์ปรับสภาพผิว, สเปรย์น้ำแร่ และสเปรย์กันแดด พบว่าผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผิวขาวขึ้นดีที่สุด คือ เจลล้างหน้า (11%) รองลงมาคือ เซรั่ม (6%) ผลิตภัณฑ์ทำให้ผิวเรียบเนียนและลดริ้วรอยทางตา คือ เซรั่ม (16%) รองลงมาคือ ครีมกลางคืน (14%) ส่วนผลิตภัณฑ์ทำให้ผิวกระชับได้ดี คือ เซรั่ม (22%) รองลงมาคือ

ครีมกลางวัน (18%) สเปรย์น้ำแร่ (17%) และผลิตภัณฑ์ทำให้ผิวแดงเพิ่มความยืดหยุ่นดีที่สุด คือ โทนเนอร์ (33%) รองลงมาคือ เซรั่ม (36%) สเปรย์น้ำแร่ (33%) ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดนี้ผ่านการประเมินด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ในอาสาสมัคร โดยไม่ก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อผิว

นายแพทย์สุชุม กล่าวต่ออีกว่า จากรายงานการศึกษาวิจัยที่พบว่า สารออกซิเรสเวอราทรอล เป็นสารสำคัญที่พบในมะหาดนี้มีฤทธิ์ทางชีวภาพหลากหลาย เช่น ยับยั้งการสร้างเม็ดสีเมลานิน ใต้ผิวหนัง ต้านอนุมูลอิสระ ชะลอความเสื่อมของเซลล์ เป็นต้น ได้ผ่านการวิจัยในหลายขั้นตอน ได้แก่ ในห้องทดลองและในอาสาสมัคร พบว่าสารนี้มีศักยภาพสูง ในการนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรมะหาดจัดเป็นพืชในสกุล *Artocarpus* วงศ์ *Moraceae*

“นวัตกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางผสมสารสกัดออกซิเรสเวอราทรอลจากแก่นมะหาด ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พัฒนาขึ้นนี้ พร้อมจะถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผู้สนใจ เพื่อนำไปผลิตเชิงพาณิชย์ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ประเทศ ผลงานวิจัยดังกล่าวเป็นงานวิจัยต้นแบบในการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร โดยใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างครบวงจร เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการ จึงเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐบาลให้ประเทศไทยก้าวสู่ประเทศไทย 4.0” มากยิ่งขึ้น” อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าว

สถาบันวิจัยสมุนไพร ..... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการวิจัยผลิตภัณฑ์ชีววัตถุ และวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสไข้สมองอักเสบเจอี

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ นายแพทย์ สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการวิจัยใน 2 โครงการ คือ โครงการพัฒนาศักยภาพ การตรวจวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์ชีววัตถุเพื่อการรักษา และการทดสอบประสิทธิภาพ ในสัตว์ทดลอง และโครงการศึกษา สภาวะที่เหมาะสมในการผลิตด้านการวิจัยและการพัฒนา กระบวนการผลิตวัคซีน ป้องกันเชื้อไวรัสไข้สมองอักเสบเจอี โดยมี นายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดร.สุภาพร ภูมิอมร ผู้อำนวยการสถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และ รศ. ดร.โสฬส สุวรรณเย็น รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางขุนเทียน ผศ.ดร. ศันสนลักษณ์ รัชฎาวงค์ ผู้อำนวยการสำนักอุทยานวิทยาศาสตร์และ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมเป็น สักขีพยาน สำหรับความร่วมมือโครงการวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้าง เครื่องข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเป็นการ บูรณาการความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี กับ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี

การผลิตและควบคุมคุณภาพวัคซีนที่ได้มาตรฐานระดับสากล ขึ้นใช้เองในประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ ในการเร่ง พัฒนาประเทศให้เพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองและ สนับสนุนการนำผลงานวิจัยทางผลิตภัณฑ์ชีววัตถุจากห้องปฏิบัติการ ไปสู่การขยายขนาดการผลิตในระดับต้นแบบ ตามมาตรฐานที่ดี ในการผลิต มีความปลอดภัยและประสิทธิภาพต่อผู้บริโภค มีระยะเวลา ดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2562

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้จัดตั้งโรงงาน ต้นแบบผลิตยาชีววัตถุแห่งชาติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นโครงสร้างพื้นฐาน ที่ช่วยตอบโจทย์ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตยาชีววัตถุ และวัคซีนที่ได้ระดับสากลขึ้นใช้เองในประเทศ เนื่องจากงานวิจัย ด้านยา และวิทยาศาสตร์สุขภาพของประเทศไทยยังขาดโครงสร้าง พื้นฐานสำหรับใช้ขยายขนาดการผลิตระดับโรงงานต้นแบบที่ ได้มาตรฐาน GMP ซึ่งมีความจำเป็นในการเชื่อมต่อผลงานวิจัย จากห้องปฏิบัติการไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านยาชีววัตถุ และวัคซีน ทำให้ยังไม่สามารถพึ่งพาตนเอง ในประเทศได้ต้องนำเข้ายา และวัคซีนจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จะเป็นหน่วยงาน หนึ่งที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการวิจัย และพัฒนาการตรวจ วิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์ชีววัตถุใหม่ๆที่ใช้ในการรักษาโรค และการพัฒนากระบวนการผลิตวัคซีน เพื่อป้องกันโรค ตลอดจน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านวิชาการระหว่าง บุคลากรของทั้งสองหน่วยงาน ซึ่งจะนำไปสู่การต่อยอดการพัฒนา วัคซีน และชีววัตถุอื่นๆ ต่อไปในอนาคตตามนโยบายประเทศไทย 4.0 ที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน การทำข้อตกลง ร่วมมือครั้งนี้จึงเป็นการส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม การวิจัย การผลิตยาชีววัตถุใหม่ๆ รวมทั้งวัคซีนในประเทศ รวมถึง การพัฒนาการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ยาชีววัตถุให้มีประสิทธิภาพ และความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะประโยชน์กับประชาชน และต่อประเทศในด้านสาธารณสุข

สถาบันชีววัตถุ....รายงาน

เล่าความรู้ผ่านโซนตะลุง หนูนุ้ยค้อยฉลาก (ผลิตภัณฑ์สุขภาพในชุมชน)

ในงานประชุมวิชาการและมหกรรมแสดงผลงาน 100 ปีการสาธารณสุขไทย ประจำปี 2561 ที่ผ่านมามีกิจกรรมน่าสนใจกิจกรรมหนึ่งจัดแสดงที่บูธของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คือ การแสดงโซนตะลุง ที่มาไกลจากพื้นที่ภาคใต้ของไทย ให้ความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

เล่าความรู้ผ่านโซนตะลุงคืออะไร นั่นก็คือการนำความรู้ทางวิชาการ และการคุ้มครองผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ยา และเครื่องสำอาง มาถ่ายทอดผ่านการเล่าเรื่อง มี หนูนุ้ย ตัวแทนของ อสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน หรืออาสาสมัครสาธารณสุขที่ไปอบรมความรู้ต่างๆ จากศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ แล้วนำมาบอกเล่าให้กับญาติ ผ่านวัฒนธรรมโซนตะลุง

จุดเริ่มต้นของการใช้ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนี้มาเป็นตัวถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการที่เข้าใจยากผ่านการสื่อสารด้วยภาษาชาวบ้านให้ง่ายต่อการจดจำ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้นั้น นายคมกฤช รำมะนะกิจจะ เกสัชกรชำนาญการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตรัง เล่าว่า ตั้งแต่ปี 2558 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีความร่วมมือกับสถานีอนามัย (สอน.) เฉลิมพระเกียรติ ในการพัฒนางานคุ้มครองผู้บริโภค โดยการถ่ายทอดความรู้ ทั้งด้านอาหาร ยา และเครื่องสำอางให้กับ อสม.ในสังกัดของ สอน.เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตรัง ลงพื้นที่จังหวัดพัทลุง และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับ อสม. ของ สอน.เฉลิมพระเกียรติ บ้านควรมอ อ.ป่าบอน จ.พัทลุง หลังจากนั้นมา อสม.ก็ได้นำองค์ความรู้ที่ได้ ไปใช้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคในพื้นที่ของตนเอง และเผยแพร่ต่อไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ (รพ.สต.) อื่นๆ ในอำเภอป่าบอนครบทั้ง 12 แห่ง

“บทบาทของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ คือ การเป็นพี่เลี้ยงให้ความรู้เรื่องชุดทดสอบด้านยา เครื่องสำอาง และความปลอดภัยต่อการบริโภค การใช้ฉลากต่างๆ การตรวจคัดกรอง และระบบหน้าต่างเตือนภัยสุขภาพ เอาไปสอดแทรกกับการเล่นโซนตะลุง จึงอยากฝากไปถึงภาคส่วนอื่นๆ ว่างานคุ้มครองผู้บริโภคเป็นงาน

ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเข้าถึงชุมชน เรียนรู้วัฒนธรรมคนในชุมชน เช่น อ.ป่าบอน เขาสามารถนำความรู้ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตรังถ่ายทอดไป มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของคนในชุมชนนั้นๆ โดยนำมาแจ้งเตือนประชาสัมพันธ์ผ่านการแสดงโซนตะลุง” นายคมกฤชกล่าว

ภก.สัญญา ชัยหาญ เกสัชกรชำนาญการ กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลป่าบอน บอกว่า เมื่อ อสม.ไปให้ความรู้ในพื้นที่ต่างๆ เรื่องของฉลากสุขภาพมีสาระและความสำคัญแตกต่างหลากหลาย เช่น ยาต้องมีเลขทะเบียนยา อาหารมีเลข อย.

เครื่องสำอางมีเลขรับแจ้ง เพราะฉะนั้นคนจะจำไม่ได้ เราก็เลยนำจุดสำคัญของผลิตภัณฑ์สุขภาพมาอยู่ตามตัวแขนขาของหนังตะลุง ตอนเชิด และบทขับ หลังจากนั้นก็พัฒนาให้มีความน่าสนใจมากขึ้น โดยมีคนเข้าไปแสดงแทน ตอนแรกใช้วงดนตรีกับมโนราห์ แต่ในช่วงหลังพบปัญหาว่ารวมวงกันยาก เพราะผู้แสดงต้องไปทำงานหลักอื่นๆ จึงพัฒนาโดยให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. มาบรรเลงกันแทนเพราะหลายคนก็มีพื้นฐานอยู่บ้างแล้ว และใช้เครื่องดนตรีใหม่ๆ ที่ร่วมสมัย เช่น ไวโอลิน พิณ มาร่วมบรรเลง ทำให้เพิ่มกลุ่มเป้าหมาย เช่น วัยรุ่น วัยทำงาน ได้มากขึ้นและทำให้เข้าใจเนื้อหาสาระต่างๆ ได้ง่ายขึ้นเช่นกัน

หนูนุ้ยค้อยฉลาก ยังการันตีด้วยรางวัลมากมาย เช่น รางวัลชมเชยระดับภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ 2557 จากการประกวดนวัตกรรม/เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคในชุมชนระดับภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ 2557 และรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น ประจำปี 2559 จากงานประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุขอีกด้วย

สำนักงานเลขานุการกรม.....รายงาน

UKHSSU DMSc R2R Forum 2018

นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานเปิดงานมหกรรม DMSc R2R Forum 2018 การพัฒนางานประจำสู่งการวิจัยก้าวไกลไปสู่นวัตกรรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ใช้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้แนวคิดประสบการณ์ รวมทั้งงานวิจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานจริง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ นวัตกรรมที่ทันสมัย นำไปปรับปรุงระบบงานให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและวงการสาธารณสุข ณ ห้องประชุมอาคาร 8 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ.2561

DMSc KM Forum ประจำปี 2561

นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานเปิดสัมมนาการจัดการความรู้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ DMSc KM Forum ประจำปี 2561 โดยมีการนำเสนอผลงานวิชาการจากเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้บุคลากรได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมเพื่อสร้างนวัตกรรมในการสนับสนุนงานด้านสาธารณสุข และนำไปสู่ประชาชนได้อย่างแท้จริง วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2561

ประชุมสรุปผลการปฏิบัติงานกรณวิทยาศาสตร์การแพทย์ปีงบประมาณ 2561

กองแผนงานและวิชาการจัดโครงการประชุมและประเมินผลการปฏิบัติงานกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เพื่อทบทวนแผนยุทธศาสตร์และนำเสนอผลการดำเนินงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงโครงการวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน โดยมีผู้บริหาร

และบุคลากรทั้งส่วนกลาง และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้ง 14 แห่งเข้าร่วมประชุม ณ โรงแรมแคปิตอลเจ จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 29-31 สิงหาคม พ.ศ.2561

การประชุมรับการตรวจประเมิน OECD GLP

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยผู้บริหารให้การต้อนรับคณะผู้ตรวจประเมิน OECD ในการประชุมรับการตรวจประเมิน On-Site Evaluation (OSE) โดยสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในฐานะหน่วยตรวจสอบ National OECD GLP Compliance Monitoring Authority : CMA ของประเทศไทย เพื่อยอมรับเป็นภาคีสมาชิกแบบสมบูรณ์ของประเทศสมาชิก OECD GLP ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 3 กันยายน พ.ศ.2561

สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมจัดงาน THAILAND LAB INTERNATIONAL 2018: Technology, Network & Investment

งานแสดงสินค้าและการประชุมนานาชาติ ด้านเครื่องมือเทคโนโลยี นวัตกรรมห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ครั้งที่ 8 โดยมีการเสวนาระหว่างกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กับ สภาเทคนิคการแพทย์ และสมาคมเทคนิคการแพทย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การบูรณาการมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ในประเทศไทย ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 12-14 กันยายน พ.ศ.2561

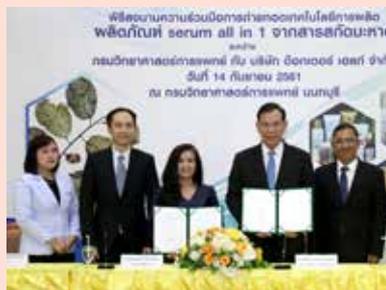
ถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ที่มีสารสกัดจากใบหม่อนเป็นส่วนประกอบ

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย นางหอมหวาน ทิพย์รอด กรรมการบริษัท ด็อกเตอร์ เฮลท์ จำกัด ร่วมลงนามความร่วมมือการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่มีสารสกัดจากใบหม่อนเป็นส่วนประกอบ จากงานวิจัยโดยสถาบันวิจัยสมุนไพร ส่งต่อให้

ภาคเอกชนนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ สู่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2561

ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางไทยจากสมุนไพรธรรมชาติ

นายแพทย์ สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานพิธีลงนามความร่วมมือกับบริษัท ด็อกเตอร์เฮลท์ จำกัด ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ serum all in 1 จากสารสกัดมหาดเครื่องสำอางไทยจากสมุนไพรธรรมชาติ ก้าวใหม่สู่การพัฒนานวัตกรรมสุขภาพเพื่อประชาชน ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ 14 กันยายน พ.ศ.2561

การประชุมการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย MOPH R2R Forum

นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข เยี่ยมชมบูธนิทรรศการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่จัดแสดงในการประชุมวิชาการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (MOPH R2R Forum) กระทรวงสาธารณสุข ประจำปี พ.ศ.2561

ภายใต้หัวข้อ “R2R To Future Health Care” โดยมี นายแพทย์พิเชษฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้การต้อนรับ ซึ่งในปีนี้นิทรรศการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ประเภทกรมวิชาการ วันที่ 12-14 กันยายน พ.ศ. 2561

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ริบรางวัลของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปี พ.ศ.2561

สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับรางวัลเลิศรัฐสาขาบริการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.2561 ประเภทพัฒนาคุณภาพการบริการแบบต่อเนื่อง ผลงานการป้องกันผื่นแพ้ยาแบบรุนแรงชนิด Steven-Johnson Syndrome (SJS) และ Toxic Epidermal Necrolysis (TEN) Carbamazepine/Oxcarbazepine ด้วยการประเมินความเสี่ยงทางพันธุกรรมชนิด HLA-B *15:02 จากคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) โดยมีนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ณ ห้องประชุมอิมแพคฟอรัม เมืองทองธานี วันที่ 14 กันยายน พ.ศ.2561

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดตัว แอปพลิเคชัน ตรวจสอบข้อมูลวัคซีน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เปิดตัว แอปพลิเคชัน IBP e-lot release เพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลวัคซีนในแต่ละชนิดและรุ่นการผลิต ทั้งที่ผลิตภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศที่ผ่านการรับรองคุณภาพและได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว เพื่อให้ประชาชนมั่นใจในวัคซีนที่ผ่านการตรวจจากสถาบันชีววัตถุ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

นายแพทย์สุชม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า สถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นหน่วยงานภาครัฐแห่งเดียวในประเทศไทยในการควบคุมคุณภาพวัคซีน โดยการตรวจสอบคุณภาพทางห้องปฏิบัติการ และให้การรับรองคุณภาพของวัคซีนทุกรุ่นก่อนการผลิตและจำหน่าย เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับวัคซีนที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สถาบันชีววัตถุยังเป็นหน่วยงานอ้างอิง ในระดับโลก เป็น 1 ใน 12 ห้องปฏิบัติการที่องค์การอนามัยโลกรับรอง และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่เข้าไปตรวจสอบว่าวัคซีนที่ส่งมาตรวจสอบคุณภาพนั้นอยู่ในขั้นตอนใดแล้ว กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้จัดทำแอปพลิเคชัน IBP e-lot release โดยสามารถนำเลขรับรองรุ่นของวัคซีน มาค้นหาตรวจสอบในแอปพลิเคชัน IBP e-lot release ระบบจะแสดงข้อมูลประกอบด้วย ชื่อผลิตภัณฑ์ หมายเลขรุ่นการผลิต ผู้ผลิต ผู้นำเข้า วันผลิต และวันหมดอายุ เพื่อจะได้มั่นใจว่าวัคซีนที่ได้รับมีความปลอดภัย

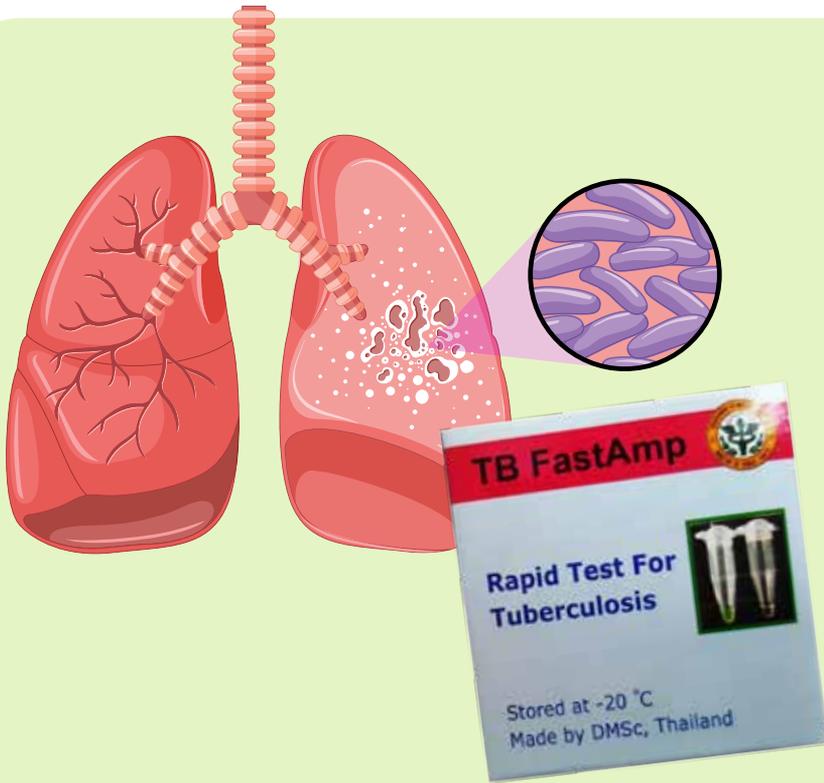
และมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการ และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลวัคซีนในแต่ละรุ่นการผลิตทั้งที่ผลิตภายในประเทศ และนำเข้าจากต่างประเทศ

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ยังได้จัดการประชุมบรรยายทิศทางอุตสาหกรรมวัคซีนและยาชีววัตถุในยุคประเทศไทย 4.0 เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2561 จึงได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งประกอบด้วยผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มาปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลในแอปพลิเคชัน IBP e-lot release เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้มากที่สุด และมุ่งหวังให้มีการขยายขอบเขตการใช้ประโยชน์แอปพลิเคชันนี้ไปยังผู้รับบริการผู้ใช้วัคซีน ผู้จัดซื้อ รวมถึงบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไปเพื่อการเข้าถึงข้อมูลวัคซีนที่ได้มาตรฐานสำหรับคนไทย

“ผู้ที่สนใจในแอปพลิเคชัน IBP e-lot release และใช้ smart phone ระบบ android สามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน ได้จาก Google Play Store ส่วนระบบ IOS กำลังอยู่ระหว่างขั้นตอนการขออนุญาต ผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลเบื้องต้น และอ่านคำแนะนำในการติดตั้งแอปพลิเคชันได้จากเว็บไซต์ สถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ <http://biology.dmsc.moph.go.th/post-view/145>” นายแพทย์สุชมกล่าว

สถาบันชีววัตถุ.....รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พัฒนาชุดตรวจหาเชื้อวัณโรค รู้ผลใน 2 ชั่วโมง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พัฒนาและผลิตชุดตรวจหาเชื้อวัณโรค ด้วยวิธี Loop-mediated isothermal amplification (TB-LAMP) ซึ่งเป็นเทคนิคตรวจสอบพันธุกรรม DNA ตามแนวทางที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ ตรวจง่าย ได้ผลเร็ว ราคาไม่แพง ไม่ต้องใช้เครื่องมือซับซ้อน ผลถูกต้องเทียบได้กับการเพาะเชื้อ และการตรวจทางโมเลกุล GeneXpert

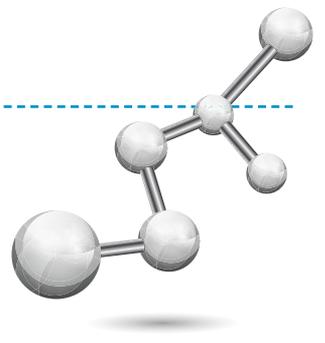
นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เปิดเผยว่า จากการที่องค์การอนามัยโลก จัดให้ประเทศไทยเป็น 1 ใน 14 ประเทศที่มีปัญหาวัณโรครุนแรงระดับโลก กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์วัณโรคระดับชาติ พ.ศ. 2560-2564 โดยมีเป้าหมายเพื่อยุติวัณโรคโดยควบคุม และลดอุบัติการณ์วัณโรคให้ได้ตามเป้าหมายตามที่องค์การอนามัยโลกกำหนด ยุทธศาสตร์ที่สำคัญประการหนึ่งคือเร่งรัดค้นหาผู้ติดเชื้อวัณโรคและผู้ป่วยให้ครอบคลุม โดยเฉพาะการคัดกรองในกลุ่มเสี่ยงสำคัญ ซึ่งการควบคุมวัณโรคที่มีประสิทธิภาพจะต้องวินิจฉัยโรคได้ถูกต้องรวดเร็ว และรักษาด้วยยาที่ได้ผล อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ที่ไม่ได้รับการวินิจฉัย และเข้าสู่ระบบการดูแลรักษา ดังนั้น การพัฒนาและใช้วิธีการตรวจที่มีประสิทธิภาพ และได้ผลตรวจรวดเร็ว อีกทั้งราคาไม่แพง จะช่วยสนับสนุนการวินิจฉัยวัณโรคได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และคุ้มค่า

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต่ออีกว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาในการวินิจฉัยวัณโรค ซึ่งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการฝึกอบรมพิเศษ หรือต้องใช้เครื่องตรวจวินิจฉัยวัณโรคด้วยวิธีการตรวจ

ทางโมเลกุล GeneXpert ผู้เชี่ยวชาญและเครื่องมือเหล่านี้ยังไม่มีครอบคลุมทุกหน่วยบริการ ดังนั้น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ได้ทำการวิจัยพัฒนาชุดตรวจหาเชื้อวัณโรค ด้วยวิธี TB-LAMP โดยได้ประเมินประสิทธิภาพ จนสามารถผลิตชุดตรวจเชื้อวัณโรคด้วยวัสดุ สารเคมีที่มีในประเทศ ช่วยลดต้นทุนการผลิต มีหน่วยงานและโรงพยาบาลที่นำไปใช้แล้วสามารถทำการตรวจได้ และพึงพอใจกับชุดตรวจดังกล่าว ทั้งนี้ชุดตรวจหาเชื้อวัณโรคที่พัฒนาขึ้น มีความไว ความจำเพาะสูง ราคาถูก ใช้เวลาตรวจไม่เกิน 2 ชั่วโมง สามารถอ่านผลได้ด้วยตาเปล่า ประสิทธิภาพสูงกว่าการย้อมเชื้อและตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์ ผลตรวจเทียบได้กับการเพาะเชื้อ ซึ่งใช้เวลานานกว่าจะทราบผล และมีความไวใกล้เคียงกับวิธีการตรวจทางโมเลกุล GeneXpert ซึ่งต้องมีเครื่องตรวจและตลับตรวจตัวอย่าง ดังนั้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวินิจฉัยวัณโรค ที่คุ้มค่า และสามารถตรวจได้ในห้องปฏิบัติการทั่วไป การตรวจด้วยชุดตรวจหาเชื้อวัณโรค ด้วยวิธี TB-LAMP เป็นนวัตกรรมใหม่ในการสนับสนุนการควบคุมวัณโรคตามแนวทางการตรวจปัจจุบัน ขององค์การอนามัยโลก และเป็นวิธีตรวจที่พัฒนาได้เองในประเทศไทย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข .....รายงาน

ประมวลจริยธรรมข้าราชการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ประกาศประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกของข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กระทำการในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม เสียสละ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชาติและประชาชน รักษามาตรฐานแห่งความดี อารังไว้ซึ่งศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ ได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากบุคคลทั่วไป กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จึงได้กำหนดประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไว้เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานในการปฏิบัติและประพฤติตนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- ข้อ ๒ ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- ข้อ ๓ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- ข้อ ๔ การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- ข้อ ๕ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ข้อ ๖ การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ ได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ไว้ดังนี้

- ข้อ ๑ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- ข้อ ๒ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญในการส่งเสริมประมวลจริยธรรม โดยกำหนดนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติในการส่งเสริมข้าราชการให้มีจิตสำนึกและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้
- ข้อ ๓ ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคนได้ทราบประมวลจริยธรรมที่ควรปฏิบัติและยืนยันว่าจะยึดมั่นปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และช่วยกันสอดส่อง ฝ่าฝืนระวังการละเมิดตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๔ มีการคัดเลือกหน่วยงานต้นแบบและบุคลากรที่มีพฤติกรรมที่ดีเด่นเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและประกาศยกย่อง เชิดชูเกียรติ

ข้อ ๕ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมีหน้าที่ควบคุม ติดตาม กำกับ ดูแล ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานจัดอบรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือบูรณาการเข้ากับการอบรมในโครงการต่าง ๆ เป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อปลูกฝังและกระตุ้นจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี

ข้อ ๗ หากพบเห็นพฤติกรรมบุคคลใดที่ละเมิดประมวลจริยธรรมนี้สามารถร้องเรียนและแจ้งข้อมูลโดยตรงตามช่องทาง ดังนี้

๗.๑ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โทรสาร ๐-๒๙๕๑-๑๔๕๙ E-mail: dg.dmsc@dmsc.mail.go.th

๗.๒ กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ๘๘/๗ ซอยสถาบันบำราศนราดูร ต.ตลาดขวัญ อ. เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๕๑-๐๐๐๐ ต่อ ๙๙๘๘๖ - ๗ E-mail: ethics@dmsc.mail.go.th หรือ http://ethics.dmsc.moph.go.th

ข้อ ๘ ให้กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมสรุปข้อร้องเรียนและการดำเนินการเกี่ยวกับการละเมิดประมวลจริยธรรมนี้

ทั้งนี้ ให้บุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมดังกล่าวข้างต้นอย่างครบถ้วน การไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม อันไม่ใช่ความผิดทางวินัยแต่เป็นความผิดทางจริยธรรม ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือนหรือนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ผู้นั้นได้รับการพัฒนาหากเป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายสุชุม กาญจนพิมาย)

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของ เชื้อไขหวัดใหญ่ ประจำเดือนสิงหาคม 2561

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ป่วย (CLUSTER) ที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ได้แก่ ปอดบวม ปอดอักเสบ มาเพาะเชื้อและทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี GENOTYPIC ASSAY เพื่อหาอินสอร์ทที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี PHENOTYPIC ASSAY โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับ ยาต้านไวรัสในกลุ่ม NEURAMINIDASE INHIBITOR ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ ประจำเดือนสิงหาคม 2561			ยอดสะสม ม.ค.52 – 31 ส.ค. 61
	จำนวนเชื้อที่ ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล				
1. A/H1N1 (2009)	76	0	0(0/76)	0.74 (13/1,760)
2. A/H3N2	21	0	0(0/21)	0 (0/1,393)
3. 15	0	0	0(0/0)	0 (0/522)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข... รายงาน

ลุ้นรับรางวัล

ประจำฉบับกันยายน 2561

คำถาม

“มีฤทธิ์ยับยั้งการสร้างเม็ดสีเมลานินได้ผิวหนัง ด้านอนุบลอิสระ ะลอกความเสื่อมของเซลล์”
 คุณสมบัติดังกล่าว มาจากสารสำคัญของพืชชนิดใด และสารสำคัญนั้นชื่ออะไร

รายชื่อผู้โชคดี

คุณวันชพร วันทาพรหม
 คุณรัชณี คงขำ
 คุณชัยญานุช กันหาล้า
 คุณเบญจรัตน์ เนื่องชันขวา
 คุณอารีย์ พงศ์สันติสุข

คุณโสภณ สมบุญสา
 คุณจักราวุธ พุ่มพร
 คุณสามล ทศนบรรจง
 คุณนุชจรี ร่วมชาติ
 คุณศรัญญา ช้ายจันทร์

คุณณัชชา เทพสุภา
 คุณประพัฒน์ ลาภเจริญกิจ
 คุณนภาพร สิงห์ส
 คุณโชติวรรณ พรหม
 คุณอุบล พึ่งจิตร

คุณวีรณัฐ ภัคศิริเศษ
 คุณพิริยากร สายทอง
 คุณสุภาพร รักธรรมมาที
 คุณจันทร์เพ็ญ มีภักดี
 คุณณัฐฐานันท์ ปันสุวรรณ

กรมวิทย์
เตือนภัย

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฝ้าระวังพบวัตถุออกฤทธิ์ตัวใหม่ ปนในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารควบคุมน้ำหนัก

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ฝ้าระวังการปนปลอมของ desoxy-D2PM วัตถุออกฤทธิ์ใหม่ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารควบคุมน้ำหนัก ซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่เคยพบในประเทศไทยมาก่อน และพบครั้งแรกเมื่อปลายปีที่ผ่านมาจากการตรวจพบการใช้สารดังกล่าว ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร 4 ยี่ห้อ การใช้สารนี้เป็นเวลานานอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการควบคุม

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้รับประทานนอกเหนือจากการรับประทานอาหารตามปกติ ในรูปแบบของแคปซูล เม็ด ผง หรือของเหลว โดยจะต้องมีองค์ประกอบและปริมาณที่ปลอดภัยในการบริโภคระยะยาว ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ที่ใช้เพื่อควบคุมน้ำหนักส่วนใหญ่ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ มีคุณสมบัติเพิ่มการเผาผลาญในร่างกาย หรือทำให้มีเมานาน ซึ่งจะต้องมีการแจ้งรายละเอียดส่วนประกอบไว้ในฉลาก

เมื่อเดือนกันยายน 2560 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี ได้ตรวจพบวัตถุออกฤทธิ์ ที่ไม่เคยพบในประเทศไทยมาก่อน คือ desoxy-D2PM ปนปลอมในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสำนักยาและวัตถุเสพติดจึงได้ฝ้าระวังการปนปลอมของสารตัวนี้อย่างต่อเนื่อง และตรวจพบ desoxy-D2PM ปนปลอมในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพิ่มอีก 4 ตัวอย่าง นอกจากนี้ในสหรัฐอเมริกา และฮ่องกงยังตรวจพบในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่นำเข้ามาจากประเทศไทย

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า desoxy-D2PM เป็นสารสังเคราะห์ เป็นอนุพันธ์ของกลุ่ม Piperadrols มีสูตรโครงสร้างคล้ายกับสารในกลุ่มแอมเฟตามีน ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้เคลิบเคลิ้ม ลดความอยากอาหารโดยยับยั้งการดูดกลับของสารสื่อประสาทในสมอง ไม่พบประโยชน์ทางการแพทย์ ก่อให้เกิดอาการวิตกกังวล หวาดระแวง นอนไม่หลับ หากใช้ติดต่อกัน

เป็นเวลานานหรือใช้ในปริมาณที่เกินขนาด อาจส่งผลกระทบต่อระบบประสาท หัวใจและหลอดเลือด จนถึงขั้นทำให้เสียชีวิตได้

“สาร desoxy-D2PM นั้นถูกกำหนดให้เป็นยาเสพติดแล้ว ในหลายประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร สวีเดน แต่ยังไม่มีการควบคุมสารนี้ทางกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในประเทศไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จึงได้นำเสนอข้อมูลนี้ให้แก่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการทางกฎหมาย กำหนดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 เนื่องจากไม่มีประโยชน์ทางการแพทย์ และมีแนวโน้มการนำมาใช้ในทางที่ผิดสูง ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาควบคุมทางกฎหมาย” นายแพทย์สุขุมกล่าว

สำนักยาและวัตถุเสพติด.....รายงาน

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ตั้งอยู่ที่อาคาร 14 ชั้น 2 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นนทบุรี

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ที่
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com

เครือข่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ
อภิชาติ เฉยรอด, อภิสิทธิ์ เหมาะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัฏ อินทริ่ง, พิรยุทธ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง,
ภาคีนัย กลิ่นกุล, สุนันทา สุขสมิตร, สุวรรณ โพธิ์มา, กิตติพร อิงคินันท์